

Černík Artuš (1900–1953)

1922–1951

Inventář

Název archivu:	Národní filmový archiv, Praha
Název archivní pomůcky:	Černík Artuš (1900–1953)
Časový rozsah pomůcky:	1922–1951
Druh archivní pomůcky:	Inventář
Číslo evidenčního listu NAD:	104
Evidenční číslo pomůcky:	6
Jméno zpracovatele:	Helena Malinová
Místo a rok vyhotovení archivní pomůcky:	Hradištko pod Medníkem, 1999

Přepsáno do PC: 10. 7. 2003

Osobní fond ARTUŠE ČERNÍKA
* 26. 7. 1900 - † 25. 12. 1953

Divadelní a filmový kritik, jeden ze zakladatelů a teoretiků *Devětsilu*, redaktor *Pásma*, film.
kritik *Českého filmového světa*, *Lidových novin*.
Propagátor moderních směrů ve filmu a v divadle.

INVENTÁŘ

sign. inv. č.	obsah	počet kusů	časový rozsah	karton č.
------------------	-------	---------------	------------------	--------------

II. KORESPONDENCE

II. b) Osobní

1) Abecedně podle odesílatelů

1	Baarová Lída	1	1939	1
2	Beneš Svatopluk	1	1948	1
3	Burian E. F.	1	1945	1
4	Dostal Karel	1	s.d.	1
5	Ferbasová Věra (blahopřání k Novému roku)	1	s.d.	1
6	Christian-Jaque – ve franc.	1	1947	1
7	Kohout Eduard	1	1951	1
8	Lehovec Jiří	2	1943, 1949	1
9	Longenová, Šimáček Eda, Machov Saša a 2 nečit. podpisy (blahopřání k Novému roku)	1	1925	1
10	Mahen Jiří	1	1935	1
11	Marvan Jaroslav (blahopřání k Novému roku)	1	1945	1
12	Sadoul Georges – ve franc.	1	1948	1
13	Seifert Jaroslav, Teige Karel, „DISK“ (blahopřání k Novému roku); fotokopie	1	1922	1

14	Scheinpflugová Olga (poděkování za projev účasti při úmrtí K. Čapka)	1	1938	1
15	Steklý Karel	1	1949	1
16	Trnka Jiří	1	s.d.	1
17	Urban A. J.	1	s.d.	1
18	Vojta-Jurný Jaroslav (vizitka s rkp zprávou)	1	s.d.	1
19	Wasserman-Vodička Václav	1	1938	1
20	Zázvorka Jan	1	1949?	1
21	Zeman Karel	1	s.d.	1

Bližší údaje o jednotlivých odesílatelích viz str. 5 - 9.

BAAROVÁ Lída (*7. 9. 1914 Praha - †27. 10. 2000 Rakousko), vl. jménem Ludmila Babková

film. herečka

Nedostudovala pražskou konzervatoř, od r. 1931 se věnovala filmové práci (*Kariéra Pavla Čamrdy*, 1931; *Funerák, Madla z cihelny*, 1932; *Okénko*, 1933; *Panenství*, 1937; *Ohnivé léto*, 1939; *Maskovaná milenka*, 1940; *Paličova dcera*, 1941; *Turbína*, 1941 aj.). Nositelka národní ceny 1940 (za herecký výkon v *Dívce v modrém*). Působila rovněž v Německu a Itálii (*Barkarola*, 1935; *La Fornarina*, 1942-45). Po 1945 měla být souzena pro své jednání za okupace, ale emigrovala a v 50. letech se znovu objevila v několika it. a špan. filmech bez většího úspěchu.

BENEŠ Svatopluk (*24. 2. 1918 Roudnice nad Labem – †27. 4. 2007 Praha)

divadelní a filmový herec

Po absolutoriu na konzervatoři v Praze do r. 1950 člen Městského divadla na Vinohradech, 1950 – 85 Městských divadel pražských. Dlouho hrál milovnické role, v nichž uplatňoval svůj jemný humor, později vystupoval v rolích především angl. a fr. klasického i současného repertoáru. Vyrostl ve výborného charakterního herce.

Ve filmu se poprvé objevil v r. 1934 (*Hudba srdci*). Z dalších filmů: *Studentská máma*, 1935; *Velbloud uchem jehly*, 1936; *Filosofská historie*, 1937; *Ohnivé léto*, 1939; *Čekanky*, 1940; *Minulost Jany Kosinové*, 1940; *Pacientka doktora Hegla*, 1940. Nejvýzn. film. roli vytvořil v *Pohádce máje* (1940). Následovaly mj. filmy *Noční motýl*, 1941; *Kluci na řece, Neviděli jste Bobíka?*, 1944; *Řeka čaruje*, 1945. Po r. 1945 menší herecké uplatnění, později charakterní role v životopisných filmech (*Mikoláš Aleš*, 1951; *Mladá léta*, 1952; *Velké dobrodružství*, 1952; *Tajemství krve*, 1953). *Dobrý voják Švejk*, *Poslušně hlásím*, 1957, *Slečny přijdou později*, 1966 a řada dalších, spíše již menších, film. rolí.

BURIAN Emil František (*11. 6. 1904 Plzeň – †9. 8. 1959 Praha)

div. a film. režisér, dramatik, hud. skladatel, spisovatel a publicista, člen lit. skupiny *Devětsil*.

Zasáhl téměř do všech oborů um. tvorby, působil též jako herec, zpěvák, hudebník a dramaturg. V r. 1933 založil vlastní profesionální scénu *D 34*. Psal hudbu k filmům (*Siréna*, 1946), režíroval filmy (*Věra Lukášová*, 1939; *Chceme žít*, 1949).

DOSTAL Karel (*14. 3. 1884 Poděbrady (Nymburk?) – †1. 3. 1966 Praha)

div. a film. herec, režisér a recitátor; bratr herečky Leopoldy Dostalové.

1908-15 členem něm. divadel, 1918-19 Nového vídeňského divadla, 1920-22 Měst. div. na Vinohradech, 1922-55 ND, 1958-59 um. šéf Východočes. div. v Pardubicích. Těžištěm jeho tvorby byla div. režie. Ve filmu hrál od počátků zvukové éry menší a epizodní postavy (*Načeradec, král kibiců*, 1932; *Dokud máš maminku, Mazlíček*, 1934; *Studentská máma*, 1935; *Bílá nemoc*, 1937; *Cech panen kutnohorských*, 1938; *Humoreska, Kouzelný dům*, 1939; *Hotel Modrá hvězda, Modrý závoj*, 1941; *Valentin Dobrotivý*, 1942; *Barbora Hlavsová*, 1943; *Řeka čaruje*, 1945; *Housle a sen*, 1947; *Krakatit*, 1948 aj.)

FERBASOVÁ Věra (*21. 9. 1913 Sukorady, okr. Hořice – †4. 8. 1976 Praha)

film. herečka
- viz osobní fond.

CHRISTIAN-JAQUE (*4. 9. 1904 – †8. 7. 1994), vl. jménem Christian Maudet
franc. film. režisér (*Fantastická symfonie, Čáry a kouzla, Kulička, Věznice parmská, Člověk člověku, Fanfan Tulipán, Kdyby všichni chlapi světa, Zákon je zákon, Babeta jde do války*).

KOHOUT Eduard (František) (*6. 3. 1889 České Budějovice – †25. 10. 1976 Praha)
div. a film. herec
1906-09 působil u různých div. společností, 1909-14 člen divadla v Plzni, 1914-16 Měst. div. na Vinohradech, 1916-60 ND, kde účinkoval i po odchodu do důchodu. Mimořádně talentovaný a kultivovaný herec byl jedním z nosných sloupů moderního herectví na divadle, film však nedokázal jeho umění správně využít. Hrál v téměř půl stovce filmů, ale ani v jednom nevytvořil hlavní postavu. Hrál ve 4 němých filmech a v celé řadě filmů zvukových (filmografie – viz Bartošková, Bartošek: *Filmové profily*).

LEHOVEC Jiří (*3. 1. 1909 Praha – †11. 12. 1995 Praha)
film. dokumentarista, fotograf, pedagog, jeden ze zakladatelů FAMU, klasik č. film. dokumentaristiky
- viz osobní fond.

LONGENOVÁ Xena (*3. 8. 1891 Strakonice – †23. 5. 1928 Praha)
herečka, manželka herce, režiséra, malíře, dramatika, spisovatele a žurnalisty E. A. Longena
Se svým manželem působila na malých neoficiálních scénách a v kabaretech, především v *Revoluční scéně* (1920-22). Citově expresivní herectví uplatňovala v různých typech soudobých proletářských žen a v postavách tzv. lumpenproletariátu. Hrála v jediném č. filmu *Prach a broky*, 1926.

MAHEN Jiří (*12. 12. 1882 Čáslav – †22. 5. 1939 Brno), vl. jm. Antonín Vančura
dramatik, prozaik, esejista
Po absolvování FF UK v Praze (1907) činný do 1910 jako středoškolský profesor. 1910-19 redaktor *Lidových novin* v Brně a 1918-20 dramaturg ND v Brně. Od 1921 pracoval v měst. knihovně v Brně (od 1937 ředitel). Tematicky různorodé dílo: rozsáhlá dramatická tvorba (hist. náměty, komedie aj.), řada lit. parodií, kniha črt *Rybářská knížka*, odb. publikace o divadle a knihovnictví.

MACHOV Saša (*16. 7. 1903 Zhoř, okr. Pelhřimov – †23. 6. 1951 Praha), vl. jm. František Mařha
tanečník, choreograf a režisér
Spolupracoval s nejvýraznějšími představiteli č. divadelní avantgardy (J. Frejka, E. F. Burian, J. Honzl). 1936-38 choreograf, tanečník a herec Osvobozeného divadla

v Praze. Za války působil jako choreograf v Athénách (1939-41 šéf baletu Královské opery), 1941-43 dobrovolník čs. armády v Africe, 1943-46 operní režisér a choreograf Sadler's Wells Opera v Londýně, od 1946 um. šéf baletu ND v Praze. V důsledku polit. perzekucí, které ho postihly jako účastníka záp. odboje, dobrovolně ukončil svůj život. Za svého působení v ND pozvedl baletní soubor ND na evropskou úroveň a vychoval řadu vynikajících umělců.

MARVAN Jaroslav (*11. 12. 1901 Praha – †21. 5. 1974 Praha)

div. a film. herec

1925-43 člen Divadla V. Buriana, Burianův partner v divadle i ve filmu. Dalších 10 let členem Vinohrad. divadla, 1950-54 hrál v Měst. div. pražských, 1954-72 v ND.

Filmografie - viz Bartošková, Bartošek: *Filmové profily*.

SADOUL Georges (*4. 2. 1904 – †13. 10. 1967)

franc. film. kritik

Autor hist. film. publikací (*Dějiny světového filmu, Zázraky filmu, Chaplin, Georges Méliès, Louis Lumière*). Jeho hist. práce byly přeloženy do mnoha jazyků.

SEIFERT Jaroslav (*23. 9. 1901 Praha – †10. 1. 1986 Praha)

básník, první čs. nositel Nobelovy ceny za literaturu (1984).

SCHEINPFLUGOVÁ Olga (*3. 12. 1902 Slaný – †13. 4. 1968 Praha)

herečka a spisovatelka, manželka prozaika, dramatika, publicisty a překladatele Karla Čapka, dcera prozaika a publicisty Karla Scheinpfluga.

Žačka M. Hübnerové, 1929-68 členka ND. Role ve filmech (*Čintamani a podvodník*, 1964) i v TV (*Eliška a její rod*, 1966).

STEKLÝ Karel (*9. 10. 1903 Praha - †5.7.1987 Praha)

film. režisér a scenárista

Začínal před 2. světovou válkou jako scenárista (*U sv. Antonička*, 1933; *Pantáta Bezoušek*, 1941; *Městečko na dlani*, 1942), po válce se věnoval především režii. 1947 dosáhl mez. ohlasu filmem *Siréna*. Autor scénáře a režisér film. prepisů četných lit. děl (*Anna proletářka*, 1952; *Strakonický dudák*, 1955; *Mstitel*, 1967), z nichž největší hodnotu má prepis Haškova Švejka (*Dobry voják Švejk*, 1956; *Poslušně hlásím*, 1957). V 60. a 70. letech natáčel humorně zpracované hist. náměty (*Slasti Otce vlasti*, 1969; *Svatby pana Voka*, 1979), 1981 natočil životopis. film o X. Longenové *Každému jeho nebe*. Filmografie - viz Bartošková, Bartošek: *Filmové profily*.

ŠIMÁČEK Eduard (*1. 9. 1897 – †18. 5. 1980)

herec, scenárista, asistent režie a vedoucí výroby, v r. 1918 zakládající člen výboru Org. čsl. film. herectva

- viz karton PRŮKOPNÍCI ČS. FILMU.

TEIGE Karel (*13. 12. 1900 Praha – †1. 10. 1951 Praha)

estetik, kritik, teoretik umění, knižní grafik, publicista a překladatel

Od 1919 studoval na FF UK v Praze. Věnoval se kult. publicistice a organizaci kult. života, jeden ze zakladatelů *Devětsilu* (1920), 1929-30 pedagog. působil v dessavském Bauhausu.

TRNKA Jiří (*24. 2. 1912 Petrohrad (Plzeň) – †30. 12. 1969 Praha)

malíř, ilustrátor, scenárista, režisér a výtvarník animovaných filmů – kreslených i loutkových

- viz karton ANIMOVANÝ FILM.

URBAN A. Jaroslav (*23. 10. 1899 – †4. 3. 1962)

novinář, prozaik, dramatik, cestovatel, film. kritik a překladatel z angl.

Krit. a sat. zaměřená tvorba vychází z vl. zážitků a poznání kap. světa (USA, Austrálie). Autor reportáží (*Námořníkem z Austrálie do Evropy, Město zvané Hollywood*), fantastických románů (*O Hitlerovi, Honzovi a SS loupežnících, Vesmír se diví*), komedií, próz pro mládež (*Plavčík Karel, Přítel domorodců, Hoši s plnovousem*) a film. scénářů (*Panenství, Neporažená armáda, Pán a sluha, Preludium, Červená ještěrka*).

VOJTA Jaroslav (*27. 12. 1888 Kutná Hora – †20. 4. 1970 Praha)

vl. jm. Vojta-Jurný

div. a film. herec

Hrál u cestujících div. společností, 1910-13 a 1915-19 člen ND v Brně, 1919-25 Divadla na Vinohradech, 1925-59 ND. Jeho doménou byly komediální i vážné lid. typy. První film. roli vytvořil v r. 1920 (*Magdaléna*), po ní následovala celá desítka němých filmů a ve filmu zvukovém téměř čtyři desítky postav širokého žánrového rozpětí od karikaturní grotesky až po postavy tragické.

Filmografie - viz Bartošková, Bartošek: *Filmové profily*.

WASSERMAN Václav (*19. 2. 1898 Praha – †28. 1. 1967 Praha), vl. jm. Václav Vodička

zakladatel české scenáristiky, režisér, kronikář, publicista, docent FAMU

- viz osobní fond.

ZÁZVORKA Jan (*2. 5. 1914 Praha – †14. 10. 1991 Praha)

film. architekt, syn arch. Jana Z. st., bratr herečky Stelly Zázvorkové

Klasik oboru prosazující fotogeničnost stavby nejen ve výpravných (*Kristián*, 1939; *Kouzelný dům*, 1939; *Maskovaná milenka*, 1940; *Noční motýl*, 1941; *Šťastnou cestu*, 1943; *Jan Roháč z Dubé*, 1947), ale i v lyrických filmech (*Věra Lukášová*, 1939; *Řeka čaruje*, 1945; *Hry a sny*, 1958). Patřil k nejzaměstnávanějším film. architektům – byl scénografem více než 130 celovečerních filmů. Filmografie - viz Bartošková, Bartošek: *Filmové profily*. Od 1946 přednášel na FAMU. Činný též v TV (*Odcházeti s podzimem*, 1965; seriály *F. L. Věk*, 1971, *Chalupáři*, 1975, *Byl jednou jeden dům*, 1975).

ZEMAN Karel (*3. 11. 1910 Ostroměř u Nové Paky – †5. 4. 1989 Zlín)
film. scenárista, výtvarník a režisér animovaných filmů, bratr režiséra a scenáristy
Bořivoje Zemana.

Absolvoval dvouletou obchod. školu a kurs reklam. kreslení. Pracoval v reklam.
ateliérech (1930-36 ve Francii), u Bati ve Zlíně, od 1943 ve zlínském trikovém
ateliéru. První hraný a loutkový film *Vánoční sen* vytvořil v r. 1945. Pak realizoval
sérii satir. loutk. filmů o panu Prokoukovi. Jeho prvním celovečerním hraným a
anim. filmem byla *Cesta do pravěku*, 1955. Poté následovaly: *Vynález zkázy*, 1958;
Baron Prášil, 1961; *Bláznova kronika*, 1964; *Ukradená vzducholod'*, 1966 a *Na
kometě*, 1970. Ze 7 krátkých kresl. filmů sestavil *Pohádky tisíce a jedné noci*, 1971-
75 a klas. formou kresl. filmu realizoval ještě *Čarodějova učně*, 1977 a *Pohádku o
Honzíkovi a Mařence*, 1980. Spolu s J. Trnkou (viz též) a H. Týrlovou je zakl. č.
anim. filmu.

Filmografie - viz Bartošková, Bartošek: *Filmové profily*.

Použitá literatura:

Bartošková Šárka, Bartošek Luboš: *Filmové profily*, Čs. film. ústav, Praha 1986.
Filmové profily 2, Čs. film. ústav, Praha 1990

Československý biografický slovník, Encyklopedický institut ČSAV, Akademia,
Praha 1992.

Malá československá encyklopedie, Encyklopedický institut ČSAV, Akademia,
Praha 1984-1987.

Pozůstalost předal NFA V. Procházka 22. 7. 1999.

26. srpna 1999/Malinová

Název archivu: Národní filmový archiv, Praha

Název archivní pomůcky: Černík Artuš (1900–1953)

Počet evidenčních jednotek: 1 karton

Počet inventárních jednotek: 21

Rozsah zpřístupněných archiválií: 0,515 bm

Stav ke dni: 6. 8. 1999

Archivní fond zpracovala: Helena Malinová

Pomůcku sestavila: Helena Malinová

Počet stran: 10

Číslo jednací:

Pomůcku schválila:
Datum Jitka Panznerová
vedoucí odd. pís. archiválií

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012–2013

Název fondu: **Černík Artuš (1900–1953)**

Datum provedení Generální inventury NAD: 30. 8. 2012

	<i>počet (ks)</i>	<i>inv.č.¹</i>	<i>Uložení (kart.)</i>	<i>poznámky</i>
Kartony				
Kartony	1			
Tisky				
Pohlednice A	1	9	1	

Ověřená metráž: 0, 12 bm

Vyhotovil: Jarmila Hurtová

¹ Inventární číslo a údaje o uložení jsou uvedeny pouze u nově vykázaných dílčích evidenčních jednotek. Údaje v kulatých závorkách za inventárními čísly znamenají počet kusů dílčí evidenční jednotky v daném inventárním čísle. V případě jednoho kusu se údaj „(1)“ neuvádí.